

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/106/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113201345
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4113201345.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: K. A., so sídlom A. XXX, Z.: XX XXX XXX, zast. Mgr. Petrom Mesárošom, advokátom, so sídlom Bottova 34, Nitra, proti žalovanému: ADONA-TABERN, s. r. o., so sídlom Nitra, Farská 12, IČO: 44 035 101, zast. JUDr. Evou Hlaváčovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Farská 12, o zaplatenie 12590,01 eura s príslušenstvom, o odvolaní strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 07. 09. 2017, č. k. 9C/179/2013-292, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, okrem výroku, ktorým bol zamietnutý návrh na prerušenie konania, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6363,64 eura s 8,75 % úrokom z omeškania ročne od 16. 01. 2013 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. Návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na ich náhradu.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 12590,01 eura z dôvodu, že žalovaný si neplnil zmluvné povinnosti vyplývajúce z nájomnej zmluvy a neuhradil mu nájomné a náklady za služby za roky 2009, 2010 a 2011. Svoje rozhodnutie právne oprel o ust. § 451 ods. 1 a 2, § 458 ods. 1, § 720 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 7 zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov. Konštatoval, že žalobca si nárok uplatňoval z titulu neuhradeného nájomného a služieb spojených s užívaním nebytových priestorov žalovaným ako nájomcom na základe nájomnej zmluvy zo dňa 31. 03. 2008, podľa ktorej v zmysle článku II predmetom zmluvy bol nájom nehnuteľnosti - nebytových priestorov o ploche 412,14 m² na dobu určitú do 30. 03. 2011. Podľa článku V a Dodatku č. 1 k nájomnej zmluve bolo dohodnuté nájomné vo výške 2828,15 eura, štvrťročne 707,04 eura. Podľa článku VI. zmluvy prenajímateľ bude platiť všetky faktúry za elektrinu, plyn, vodné a stočné, miestny poplatok za zber a prepravu komunálneho odpadu, vývoz fekálií. Z podania žalobcu označeného ako inventarizácia pohľadávok zo dňa 04. 01. 2012 zistil, že toto žalobca adresoval žalovanému a domáhal sa zaplatenia nájomného za roky 2009, 2010 a za rok 2011 za jeden štvrťrok a faktúr, ktoré sa týkali úhrad energií. Za nesporné považoval, že žalovaný nebytové priestory užíval. Zo zápisnice zo 14. mimoriadneho zasadania obecného zastupiteľstva žalobcu konaného dňa 26. 03. 2008 zistil, že podľa bodu 3 obecné zastupiteľstvo prerokovalo žiadosť o prenájom kultúrneho domu, rozhodlo predĺžiť nájomnú zmluvu T. S. do 30. 04. 2008 a od 01. 05. 2008 prenajať nebytové priestory žalovanému, pričom v uznesení zo 14. mimoriadneho zastupiteľstva, v bode 2 schválilo prenájom nebytových priestorov pre S. a E. na jeden mesiac do 30. 04. 2008 a prenájom priestorov pre žalovaného od 01. 05. 2008. Poukázal na výpoveď súčasného starostu žalobcu, že súčasťou zápisnice a to uznesenia č. 14 musela byť aj príslušná nájomná zmluva, ktorá však súčasťou uznesenia nebola a rovnako ani z 15. mimoriadneho zasadnutia. Zistil, že existovali dve verzie nájomnej zmluvy uzavreté so žalovaným k tým istým nebytovým priestorom, v ktorých bol

rozdiel ohľadne súhlasu s vykonávaním stavebných úprav a žalobca poprel, že by bola schválená verzia zmluvy ohľadne vykonávania stavebných úprav na náklady prenajímateľa, respektíve s povinnosťou ich preplatenia prenajímateľom. Zo zápisnice z 15. mimoriadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva a z uznesenia zo dňa 31. 03. 2008 mal preukázané, že došlo k zrušeniu uznesenia č. 14 v bode 2 zo dňa 26. 03. 2008 o predĺžení nájomnej zmluvy k nehnuteľnostiam pôvodným nájomcom N. E. a T. S., a teda ich nájomná zmluva skončila dňa 31. 03. 2008. Dospel k záveru, že nebola platne uzavretá ani jedna nájomná zmluva medzi žalobcom a žalovaným s ohľadom na existenciu viacerých rozdielnych verzií nájomnej zmluvy. Uviedol, že súčasťou uznesenia obecného zastupiteľstva, ktoré malo schváliť nájom nebytových priestorov žalovanému, avšak od 01. 05. 2008, nebola nájomná zmluva, pričom žalobca predložil nájomnú zmluvu, ktorá mala byť uzavretá už 31. 03. 2008. Rezultoval preto, že nedošlo k platnému vzniku nájomného vzťahu, avšak žalovaný priestory užíval a bol povinný platiť obvyklé nájomné žalobcovi, nakoľko inak by došlo k bezdôvodnému obohateniu na jeho strane. Vzhľadom na nespornosť výšky úhrady za užívanie priestorov tak zaviazal žalovaného na úhradu obvyklého nájomného za roky 2009 a 2010 vo výške 2828,15 eura a za rok 2011 za jeden štvrtrok vo výške 707,04 eura. Vo zvyšku žalobu zamietol s poukazom na nepreukázanú povinnosť užívateľa nebytových priestorov (žalovaného) hradiť všetky faktúry za energie, za dôkaz čoho považoval i neplatné znenie nájomnej zmluvy, avšak čl. VI. vo verziách nájomných zmlúv túto povinnosť nájomcovi neukladal, a preto žalovaný nebol povinný uhrádzať tieto energie spotrebované v nebytovom priestore ním užívanom. Dodal, že nakoľko žalovaný popieral nárok žalobcu, jeho prejav v potvrdení k žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, v ktorom uviedol záväzok vo výške žalovanej sumy voči žalobcovi, nemohol považovať za uznanie záväzku.

3. Návrh žalobcu na prerušenie konania do skončenia konania vedeného pod sp. zn. 19C/291/2013 zamietol, nepovažujúc za dôvodné prerušiť konanie do skončenia konania, v ktorom sa žalovaný v postavení žalobcu domáha náhrady nákladov spojených s investíciami do užívaných priestorov, pretože hospodárnosť konania nie je dôvodom na prerušenie konania a ako predbežnú otázku si v konaní vyriešil otázku platnosti a neplatnosti nájomnej zmluvy, teda existenciu platne uzavretého nájomného vzťahu. Uviedol, že v danom prípade, keďže nebolo preukázané platné uzavretie nájomnej zmluvy, nemohol vzhľadom na rôzne verzie vychádzať z obchodnej praxe medzi žalobcom a žalovaným, ktorý v minulosti uhrádzal energie, keď túto skutočnosť ani v konaní žalobca nepreukázal. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu žalobcu v konaní tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním žalobca v jeho zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne jeho zmeny a vyhovenia žalobe v plnom rozsahu. Dôvodil, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať patriace mu procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie v napadnutých častiach vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nestotožnil sa so záverom, že nebolo povinnosťou žalovaného hradiť náklady na energie, ktoré spotreboval pri užívaní predmetného priestoru. Pokiaľ totiž súd pokladal nájomné zmluvy za absolútne neplatné, nemal z nich vychádzať ani pri zamietnutí zvyšnej časti žalovanej istiny. Za správny označil záver, že nesporne predmetné priestory užíval žalovaný a nesporná bola i výška obvyklého nájomného. Zvýraznil, že v nájomných vzťahoch je obvyklé, že nájomca uhrádza aj v plnej výške náklady za služby spojené s užívaním predmetného priestoru, najmä náklady na energie. Keďže práve žalovaný mal majetkový prospech bez právneho titulu vo forme poskytnutých služieb spojených s užívaním predmetného priestoru, mal za to, že boli splnené podmienky na vydanie bezdôvodného obohatenia identicky, ako v prípade už priznanej časti istiny týkajúcej sa nájomného. Zvýraznil, že žalovaný v konaní ani nespochybňoval jeho povinnosť hradiť náklady za služby spojené s užívaním predmetného priestoru a ani výšku týchto nákladov, keď jeho obranou bol poukaz na mimosúdne rokovania a tvrdenie, že časť žalovaného nároku zanikla zápočtom, čo však nepreukázal. Poukázal na to, že žalovaný v konaní nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by spochybňoval tento ním uplatnený nárok, naopak tento nárok uznal. Prezentoval názor, že súd prvej inštancie nedovolenou intervenciou nezákonne zasiahol do prebiehajúceho konania, za žalovaného neprípustne suploval vykonanie prostriedku procesného útoku bez akejkoľvek predchádzajúcej iniciatívy žalovaného, čím nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tvrdil, že z vyjadrení právneho zástupcu žalovaného, ako aj jeho účtovnej evidencie bolo nespochybniteľné, že žalovaný uznal uplatňovaný

nárok, preto súd prvej inštancie v rozpore s § 282 CSP nesprávne právne posúdil jeho návrh na vydanie rozsudku pre uznanie nároku, keď takýto rozsudok nevydal, čím je splnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Argumentoval tiež, vo vzťahu k názoru prvoinštančného súdu, že samotnú účtovnú evidenciu žalovaného nemožno považovať za uznanie nároku, že žalovaný spochybnil výšku žalovaného nároku až potom, čo súd porušil rovnosť zbraní strán sporu, a svojou nedovolenou intervenciou zasiahol do konania.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním i žalovaný, navrhol ho zrušiť a vec vrátiť prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozhodnutie označil za nepreskúmateľné a predčasné, keď súd prvej inštancie svoj záver, že nedošlo k platnému uzatvoreniu nájomnej zmluvy nezrozumiteľným a nedostatočným spôsobom bez príslušného dokazovania odôvodnil, čím rozhodnutie trpí vadou nepreskúmateľnosti. Akcentoval, že hoci žiadna strana nesporovala platnosť zmluvy o nájme, súd vyhlásil zmluvný vzťah za neplatný, pričom sporným boli len jeho investície do rekonštrukcie prenajatých priestorov. Navyše súd prvej inštancie mal vedomosť o tom, že na Okresnom súde Nitra v konaní pod sp. zn. 19C/179/2013 sa rovnako rieši otázka platnosti, resp. neplatnosti nájomnej zmluvy s tým, že vo februári 2018 má byť v tomto smere vykonané dôležité dokazovanie, napriek tejto skutočnosti a bez vykonania dokazovania fakticky predčasne prejednikoval neplatnosť nájomnej zmluvy.

6. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca písomným podaním, v ktorom uviedol, že odvolanie žalovaného nie je odôvodnené, keď v ňom nie sú uvedené dôvody, pre ktoré žalovaný považuje rozhodnutie súdu za nesprávne a absentuje v ňom akékoľvek odôvodnenie s ohľadom na dôvody odvolania v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 CSP. Mal za to, že súd prvej inštancie svoj záver o neplatnosti nájomných zmlúv riadne odôvodnil, dospel k nemu na základe riadne vykonaných dôkazov, čerpajúc aj z dokazovania vykonaného v rámci súdneho konania vedeného Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 19C/291/2013. Mal tak dostatočne zistený ako skutkový, tak aj právny stav veci k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zvýraznil, že v prípade absolútnej neplatnosti právneho úkonu súd prihliada na neplatnosť ex officio a nie je viazaný prostriedkami procesného útoku alebo obrany strán sporu, čo argumentačne podporil poukazom na rozsudok NS SR, sp. zn. 2 Obo 9/2011. Dodal, že žalovaný mal možnosť sa pripojiť k jeho návrhu na prerušenie konania, čo neučinil a tiež mal možnosť brániť sa v konaní a použiť prostriedky procesnej obrany, pričom svoje právo nevyužil, čo je výlučne na škodu žalovaného. Navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 386 písm. c) alebo d) CSP odvolanie žalovaného odmietol.

7. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 379 a § 380 CSP) po zistení, že ich podali v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strany, v neprospech ktorých bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), prejednal odvolania strán sporu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že tieto sú dôvodné.

8. V prejednávanej veci sa žalobca žalobou voči žalovanému domáha zaplata sumy 12590,01 eura s prísl. z titulu nájomného a služieb spojených s užívaním nebytového priestoru za roky 2009-2011, ktorý ako prenajímateľ prenajal žalovanému ako nájomcovi do užívania Nájomnou zmluvou zo dňa 31.08.2008 na dobu určitú od 01.04.2008 do 30.03.2011. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel do sumy 6363,64 eur s 8,75 % úrokom z omeškania ročne od 16. 01. 2013 do zaplata a vo zvyšku žalobu zamietol, ktoré výroky v dôsledku odvolaní podaných stranami sporu (žalobcu v zamietajúcej časti a žalovaného vo vyhovujúcej časti) sú predmetom odvolacieho konania spolu s nadväzujúcim výrokom o náhrade trov konania. Výrok, ktorým súd prvej inštancie návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol pre absenciu odvolania nadobudol právoplatnosť.

9. Žalobca vo svojom odvolaní okrem iného namietal vadu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a žalovaný nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku. Odvolací súd preto prioritne posudzoval naplnenie odvolacieho dôvodu, vymedzeného v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

10. Ustanovenie § 365 ods. 1 písm. b/ CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť odvolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných

procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae), keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne, ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

11. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

12. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

13. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia riadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

14. Podľa názoru odvolacieho súdu v preskúmvanej veci došlo postupom prvoinštančného súdu k naplneniu znakov odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP spočívajúcom v nepreskúmateľnosti jeho rozhodnutia v podstatných otázkach, od ktorých záviselo správne rozhodnutie veci, ako i vo vnútornej rozpornosti odôvodnenia rozhodnutia. Prvoinštančný súd totiž žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie nájomného posúdil ako nárok z titulu vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. OZ po tom, čo v rámci riešenia predbežnej otázky dospel k záveru, že medzi stranami sporu nedošlo k vzniku platného nájomného vzťahu. V tejto súvislosti argumentoval, „že platne nebola uzavretá ani jedna nájomná zmluva medzi žalobcom a žalovaným a to s poukazom na existenciu viacerých rozdielnych verzií nájomnej zmluvy, pričom súčasťou uznesenia obecného zastupiteľstva,

ktoré malo schváliť nájom nebytových priestorov žalovanému, avšak od 01.05.2008 nebola nájomná zmluva, pričom žalobca predložil nájomnú zmluvu, ktorá mala byť uzavretá už 31.03.2008“. Takto formulované odôvodnenie vo vzťahu k predbežnej otázke (ne) existencie platného nájomného vzťahu medzi stranami sporu nemožno označiť inak, ako absolútne nezrozumiteľné a v ňom obsiahnuté dôvody za nepostačujúce. Úplne v ňom absentujú skutkové zistenia ohľadne konštatovaných viacerých rozdielných verzií nájomnej zmluvy a z toho vyplývajúce právne posúdenie. Samotná existencia viacerých verzií nájomnej zmluvy ešte nevyklučuje platnosť niektorej z nich. Za situácie, že žalobca svoj nárok vyvodzoval z nájomnej zmluvy zo dňa 31.03.2008, ktorej platnosť žiadna zo strán neučinila spornou, bolo povinnosťou súdu prvej inštancie v prípade zistenia jej absolútnej neplatnosti, na čo súd prihliada z úradnej povinnosti, sa s touto otázkou vysporiadať po skutkovej i právnej stránke tomu zodpovedajúcim spôsobom, čo však neučinil. Nedal tak odpoveď na dôvod neplatnosti žalobcom v konaní predloženej nájomnej zmluvy zo dňa 31.03.2008 a to ani v súvislosti s uznesením obecného zastupiteľstva, na ktoré poukazoval, keď žiadne právne zdôvodnenie v tomto smere neposkytol. Bez zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie o predbežnej otázke, je tak záver súdu prvej inštancie, že nedošlo k platnému vzniku nájomného vzťahu medzi stranami sporu, potrebné považovať za nepreskúmateľný.

15. Za vzájomne rozporné a nemajúce svoj racionálny základ v interpretácii ustanovení, ktoré súd prvej inštancie aplikoval v danej veci je i následné odôvodnenie rozhodnutia ohľadne (ne)dôvodnosti požadovaného plnenia. Nesporne v danej veci si žalobca uplatnil 2 nároky a to nájomné a úhradu plnení súvisiacich s nájmom za vodu a plyn, ktoré vyčíslil v úhrnnej sume, bez bližšej špecifikácie výšky samotného nájomného, ako i sumy predstavujúcej úhrady za plnenia. Súdna prax je jednotná v tom, že ak je žalobou uplatnený nárok na peňažné plnenie, vychádzajúce za skutkového tvrdenia, že na základe zmluvy o nájme žalovaný užíval nebytové priestory a neposkytol za to žalobcovi dojednané protiplnenie (nájomné a úhrady za služby spojené s nájmom), avšak podľa názoru súdu je nájomná zmluva neplatná a iný dôvod užívania nie je tvrdný, súd posúdi nárok žalobcu na zaplatenie požadovanej sumy podľa hmotnoprávných noriem upravujúcich nárok na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie však pri ním prezentovanom právnom názore o neplatnosti nájomnej zmluvy, resp. neexistencii vzniku platného nájomného vzťahu medzi spornými stranami vo vzťahu k nájomnému ustálil vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, ktoré je povinný žalobcovi vydať v intenciách § 451 a nasl. OZ (prisudzujúci výrok rozsudku), ale vo vzťahu k úhradám už žalobu zamietol. To i napriek tomu, že žalovaným nebolo spochybnené prijatie týchto plnení a úhrady za ne dokladoval žalobca faktúrami. Podstatným v tomto smere je, že prvoinštančný súd nedôvodnosť žaloby v tejto časti vyvodil z nepreukázania povinnosti žalovaného hradiť tieto faktúry, za dôkaz čoho označil znenie nájomnej zmluvy, ktorá i v rôznych verziách v čl. VI túto povinnosť nájomcovi neukladala. Takéto úvahy súdu prvej inštancie spôsobili vnútornú rozpornosť odôvodnenia jeho rozhodnutia, priečiacu sa pravidlám logického uvažovania, keď súd z ním samotným ustálenej neplatnosti nájomnej zmluvy zároveň vychádzal z obsahu jej jednotlivých ustanovení a bez akejkoľvek ďalšej argumentácie vo vzťahu k inštitútu bezdôvodného obohatenia, ktoré vyvodil ako následok neplatnosti právneho úkonu. Prípadná neplatnosť zmluvy o nájme nebytových priestorov totiž má rovnaký dopad na povinnosť toho, kto mal byť nájomcom, vydať majetkový prospech, ktorý získal či už užívaním nebytových priestorov alebo prijatím plnení spojených s jeho užívaním.

16. V neposlednom rade nepreskúmateľným je napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie i ohľadne žalobcovi priznaného príslušenstva (úrok z omeškania) pre úplnú absenciu dôvodov v tejto časti.

17. Pre úplnosť odvolací súd s ohľadom na námietku žalobcu, že vo veci nerozhodol rozsudkom pre uznanie nároku v súlade s § 282 CSP, ako to navrhoval, hoci žalovaný v konaní jednoznačne jeho nárok uznal, uvádza, že vydanie takéhoto rozsudku prichádza do úvahy, ak žalovaný svojim procesným úkonom vo vzťahu k súdu uzná nárok uplatnený žalobou. Tento úkon je možné uskutočniť vo všetkých procesných formách predpísaných žalobou pre podania strán a bez ohľadu na jeho (ne)označenie, podstatným je jeho obsah. K vydaniu rozsudku na základe uznania nároku preto môže dôjsť výlučne na základe konkrétneho procesného prejavu žalovaného v ktoromkoľvek štádiu konania, spĺňajúceho atribút určitosti. Žalobca uznanie uplatneného nároku žalovaným vyvodil z vyjadrení právneho zástupcu žalovaného a účtovnej evidencie žalovaného. Odvolací súd vychádzajúc z obsahu spisu v žiadnom z vyjadrení právneho zástupcu žalobcu nevzhladol uznávací prejav žalovaného, za čo nemožno označiť výrok, že „nárok žalobcu sa javí ako oprávnený“. Zvlášť v kontexte s jeho požiadavkou, v priebehu celého konania prezentovanou, žalobu zamietnuť, pričom dôvody ho k tomu vedúce, sú právne významné vo

veci samej. Rovnako tak i účtovná evidencia žalovaného, ktorá môže mať význam pri posudzovaní tvrdenia žalobcu, že ňou došlo k uznaniu dlhu podľa § 558 OZ, ktorý právny inštitút je však odlišný od procesného prejavu strany sporu, že žalobný nárok uznáva. Námietačka žalobcu je preto neopodstatnená.

18. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, okrem výroku a prerušenia konania, podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). V ďalšom konaní súd prvej inštancie opätovne posúdi platnosť nájomnej zmluvy zo dňa 31.03.2018, žalobcom tvrdené uznanie dlhu z hľadiska právnej úpravy ust. § 558 OZ a následne na tieto svoje závery dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie žalovanej sumy. Zároveň svoje rozhodnutie odôvodní zákonom zodpovedajúcim spôsobom, v ktorom sa vysporiada so všetkými skutočnosťami zistenými vykonaným dokazovaním, podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod ne podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav a vysporiada sa i so všetkými námietkami strán sporu uplatnenými v odvolaní. Zároveň rozhodne i o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).